

Nr 193.

Av herr **Lithander**, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 70 framlagda förslag angående tullförvaltar-tjänsternas lönegradsplacering m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 70 till riksdagen angående godkännande av tullverkets utgiftsstaten för budgetåret 1927—1928 m. m. omhandlas å sidorna 77—109 de efter beslutet om tullverkets omorganisation ännu olösta frågorna rörande ny klassificering av tullkamrarna samt förändrad lönegradsplacering av tullförvaltarna.

Sedan de närmare undersökningar rörande grunderna för tullkamrarnas klassificering, vilka av statsmakterna vid omorganisationens genomförande förutsattes vara erforderliga, innan ett definitivt beslut i detta spörsmål kunde fattas, numera blivit verkställda, hemställde generaltullstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 augusti 1926 dels att tullkamrarna med angiven fördelning å de olika klasserna måtte hänföras till klasserna 1 A, 1 B, 2, 3 och 4, dels ock att tullförvaltarna i respektive klasser måtte upptagas i lönegraderna B 27, B 26, B 24, B 21 och B 20.

Till stöd för dessa yrkanden förebragte generaltullstyrelsen en omfattande och synnerligen välgrundad motivering, beträffande lönegradsplaceringarna återgiven å sidorna 91—97 i propositionen.

Över de framlagda förslagen hava yttranden avgivits av allmänna civilförvaltningens lönenämnd och av 1926 års besparingssakkunniga.

Lönenämnden, som föreslagit vissa ändringar och jämkningar i generaltullstyrelsens förslag, har härvid anslutit sig till den uppfattningen, att i samband med den nya klassificeringen av tullkamrarna en förbättrad löneställning bör beredas tullförvaltarna. De tre besparingssakkunniga hava däremot — med undantag av ordföranden — ansett en dylik förbättring opåkallad. Till denna uppfattning har vederbörande departementschef anslutit sig.

Under den tidigare behandlingen av frågan om tullförvaltarnas lönegradsplacering har 1914 års tullkommission, som genom flera års utredningar rörande omorganisationen av tullverket förskaffat sig en ingående kännedom om tullförvaltarnas tjänsteåligganden, intagit samma principiella ståndpunkt i fråga om den för dem erforderliga lönenivån, som nu och jämväl tidigare framförts av generaltullstyrelsen.

Även tullverkets tjänstgöringskommission, som under åren 1922—1924 före-

tog undersökningar vid de skilda tullförvaltningarna rörande behovet av personal och härvid givetvis förvärvade fullständig sakkunskap beträffande tullarbetets art, har uttalat, att densamma icke kunnat undgå att finna den löneställning, de flesta tullförvaltare erhållit, väl låg såväl i förhållande till övriga tjänster inom tullverket som ock allmänt sett med hänsyn till arten av deras uppgifter och det med deras chefsställning förenade betydande ansvaret.

Den motsatta ståndpunkten i frågan har förutom av två ledamöter av 1926 års besparingssakkunniga tidigare intagits av 1902 års löneregleringskommitté.

Beträffande såväl besparingssakkunniga som löneregleringskommittén gäller emellertid, dels att den tid, som av dessa ägnats skärskådandet av frågan om tullförvaltarnas löneställning varit synnerligen knapp, och dels att den sakkunskap, som av dem företrätts, icke grundats på företagen undersökning av tullförvaltarnas arbetsuppgifter, en omständighet som besparingssakkunniga i sitt utlåtande till och med uttryckligen meddela.

Då likväl, enligt undertecknads uppfattning, arten av de tjänsteåligganden, som åvila tullförvaltarna, bör tillmätas avgörande betydelse vid bedömandet av frågan om dessa befattningshavares lönegradsplacering, måste jag ansluta mig till den ståndpunkt, som intagits av de härutinnan sakkunniga: generaltullstyrelsen, 1914 års tullkommission och tullverkets tjänstgöringskommission.

Gentemot de från något håll uttalade farhågorna för att en förbättrad löneplacering av tullförvaltarna skulle kunna medföra vittgående konsekvenser i ekonomiskt hänseende torde böra framhållas, att några betänkligheter av sådan art icke blivit framförda av allmänna civilförvaltningens lönenämnd. Nämndens ordförande finner för sin del, att en dylik omreglering icke bör förhindras av hänsyn till förhållandena vid kommunikationsverken, då en verklig jämförelse mellan dessa verk och tullverket över huvud taget icke kan genomföras.

För belysande av riktigheten i detta uttalande behöver endast erinras om, att emellan tullkamrarna och generaltullstyrelsen icke, i olikhet mot förhållandena i trafikverken, finnes inrättad någon mellaninstans.

Den av generaltullstyrelsen föreslagna löneförbättringen för tullförvaltarna synes i fråga om omfattningen knappast kunna göras till föremål för några erinringar. Det kan snarare med fog göras gällande, att jämväl den av två ledamöter i generaltullstyrelsen påyrkade placeringen av de till 3:e klassen hänfödda tullförvaltarna i lönegraden B 22 i stället för, såsom styrelsen föreslagit, i lönegraden B 21, vore synnerligen önskvärd ur tullverkets synpunkt, i det att härigenom ökade möjligheter för dessa tjänsters besättning med sökande i tullkontrollörs ställning skulle åvägbringas, men jag har likväl i mitt nedan angivna yrkande ansett mig böra stanna vid de av generaltullstyrelsen föreslagna lönegradsplaceringarna.

En följd av tullförvaltartjänsternas av klass 2 placering i lönegraden B 24 bör, såsom generaltullstyrelsen framhållit, bliva upptagande även av gränsbevakningschefen i samma lönegrad.

Då jag sålunda anser, att generaltullstyrelsens förslag rörande ny klassifi-

cering av tullkamrarna samt förändrad lönegradsplacering av tullförvaltarna bör i sin helhet biträdas, får jag hemställa, att riksdagen måtte besluta,

dels att tullförvaltartjänsterna av klasserna 1 A, 1 B, 2, 3 och 4 placeras i respektive lönegraderna B 27, B 26, B 24, B 21 och B 20, dels ock att gränsbevakningschefen placeras i lönegraden B 24.

Stockholm den 16 februari 1927.

Edvard Lithander.
